

İSTANBUL / 2025

213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU

5.KİTAP - VERGİ DAVALARI

Rıza CEYLAN
Vergi Müfettişı

BİLGİ NOTU:

BU SUNUM VERGİ UYGULAMASINDA 213 SAYILI KANUNUN KULLANICILARI TARAFINDAN DAHA İYİ ANLAŞILABİLMESİ İÇİN HAZIRLANMIŞTIR. HER SAYFADA KANUN MADDE NUMARASINA YER VERİLMİŞ OLUP KANUN METNİNDE YER ALAN ANCAK UYGULAMADA KULLANIMI KISITLI OLAN BAZI MADDELER İLE YETKİ MADDELERİ TENZİL EDİLMİŞTİR. KANUN MADDE METİNLERİNİN RENKLENDİRİLMESİNDE GENEL OLARAK CÜMLE ANLAMI OLUMLU UNSURLAR YEŞİL RENKLE, OLUMSUZ UNSURLAR İSE MOR RENKLE İŞARETLENMİŞTİR. “İNCİ, UNCU, ÜNCÜ” GİBİ SIRA BİLDİREN SAYILARIN SONUNA NOKTA (.) İŞARETİ KONULMUŞTUR. HER SAYFANIN SOL ÜST KISMINDA İLGİLİ MADDENİN YER ALDIĞI KİTAP, KISIM VE BÖLÜM BİLGİLERİ YER ALMAKTADIR.

FAYDALI OLMASI DİLEĞİYLE...

SORUMLULUK REDDİ: KANUN UYGULAMASINDA İHTİLAFA DÜŞÜLEN HALLERDE 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNUNA BAKILMALIDIR.

BU SUNUM BİLGİLENDİRME AMAÇLI OLARAK HAZIRLANMIŞTIR.

BU SUNUM BİLGİLENDİRME AMAÇLI OLARAK HAZIRLANMIŞTIR.

VERGİ MAHKEMESİNDE DAVA AÇMAYA YETKİLİ OLANLAR

MADDE - 377

Mükellefler ve **kendilerine vergi cezası kesilenler**, tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı vergi mahkemesinde dava açabilirler.

Vergi dairesi tadilat ve takdir komisyonlarınca tahmin ve takdir olunan matrahlara karşı **vergi mahkemesinde dava açabilir.**

Belediyelerde dava açma yetkisini belediye adına varidat müdürü, olmayan yerlerde hesap işleri müdürü veya o görevi yapan kullanır.

Vergi dairesi başkanlıkları ile vergi daireleri, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca belirlenen tutarları aşan davalarda Gelir İdaresi Başkanlığının (İl özel idareleri ile belediyeler, valilerin) muvafakatını almadan vergi mahkemesi kararları aleyhine temyiz yoluna gidemezler.

Gelir İdaresi Başkanlığı, tespit edeceği hadlerle sınırlı olmak şartıyla, muvafakat verme yetkisini vergi dairesi müdürlüklerinin taraf bulunduğu davalar için vergi dairesi başkanlıklarına ve/veya defterdarlıklara devredebilir.

DAVA KONUSU

MADDE - 378

Vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonları kararlarının tebliğ edilmiş olması; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması **lazımdır**.

Mükellefler beyan ettikleri matrahlara ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamazlar. Bu Kanunun vergi hatalarına ait hükümleri mahfuzdur.

MÜKERRER MADDE - 378

Danıştay ve Vergi Mahkemelerinde yapılacak duruşmalarda, iddia ve savunmanın gerekli kıldığı hallerde, mahkeme vergi davasına konu olan tarhiyatın dayanağı incelemeyi yapmış bulunan inceleme elemanları ile, mükellefin duruşmada hazır bulundurduğu mali müşaviri veya muhasebecisini de dinler.

KANUN YOLUNDAN VAZGEÇME

MADDE - 379

SAYFA:1

Vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan davalarda, vergi mahkemesince verilen istinaf yolu açık kararlar ile bölge idare mahkemesince verilen temyiz yolu açık kararlarda (Danıştayın bozma kararı üzerine verilen kararlar hariç);

- 1. Kaldırılan vergi tutarının %60'ı**, tasdik edilen vergi tutarının tamamı ile tasdik edilen vergi tutarına ilişkin **vergi ziyai cezasının %75'i**,
- 2. Bağlı olduğu vergi aslı dava konusu yapılmayan veya 359. maddede yazılı fiillere iştirak nedeniyle kesilen vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının kaldırılan tutarının %25'i ve tasdik edilen tutarının %75'i**,

mükellef için geçerli olan kanun yoluna başvuru süresi içerisinde, dava konusu vergi ve/veya vergi cezalarının tümü için **kanun yolundan vazgeçildiğine ilişkin dilekçenin ilgili vergi dairesine verilmesi şartıyla** kanun yolundan vazgeçme dilekçesinin verildiği tarih itibarıyla **başkaca bir işleme gerek kalmaksızın tahakkuk eder.**

Bu şekilde tahakkuk eden tutarlar tahakkuk tarihinden itibaren **bir ay içinde ödenir. Bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezalarının %80'inin**, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte bu sürede tamamen ödenmesi şartıyla, **vergi ve ceza tutarından %20 oranında indirim yapılır. Şu kadar ki, tasdik edilerek tahakkuk eden vergi tutarında indirim yapılmaz.** İndirim hükmünden yararlanılabilmesi için dava konusu yapılan ve bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezaları ile gecikme faizlerinin birlikte bu fıkra kapsamında ödenmesi şarttır.

KANUN YOLUNDAN VAZGEÇME

MADDE - 379

SAYFA:2

Kanun yolundan vazgeçme dilekçesi vergi dairesince ilgili yargı merciine gönderilir ve bu dilekçenin vergi dairesine verildiği tarih **kanun yolundan vazgeçme tarihi** olarak kabul edilir. Kanun yolundan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaf sürdürülmez. Kanun yolundan vazgeçildiği hâlde istinaf veya temyiz yoluna başvurulması durumunda ise bu başvurular incelenmez.

Kanun yolundan vazgeçilen vergi ve vergi ziyayı cezası için bu maddeye göre yapılan tahakkuktan önce ödenen gecikme faizi ve gecikme zammı da dâhil tutarlar, bu madde hükmüne göre ödenecek tutarlara mahsup edilir.

Bu madde uyarınca istinaf ve temyiz yolundan vazgeçilen davaya ilişkin kararlarda hükmedilen yargılama giderleri, avukatlık ücretleri ve fer'ileri karşılıklı olarak talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. (yetki maddesi)

MADDE/ 380 - 412: MÜLGA

MÜKELLEFLERİN İZAHAT TALEBİ

MADDE - 413

Mükellefler, Gelir İdaresi Başkanlığından veya bu hususta yetkili kıldığı makamlardan, vergi durumları ve vergi uygulaması bakımından **müphem ve tereddüdü mucip gördükleri hususlar hakkında yazı ile izahat isteyebilir.**

Gelir İdaresi Başkanlığı, kendisinden istenecek izahatı **özelge** ile cevaplandırabileceği gibi, aynı durumda olan tüm mükellefler bakımından uygulamaya yön vermek ve açıklık getirmek üzere **sirküler** de **yayımlayabilir.**

Sirküler ve özelgeler, Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde, Gelir İdaresi Başkanı veya tevkil edeceği bir başkan yardımcısının başkanlığında en az üç daire başkanından müteşekkil bir komisyon marifetiyle oluşturulur.

Söz konusu komisyonda oluşturulmuş sirküler veya özelgeler ile konu, kapsam ve ilgili olduğu mevzuat bakımından tamamen aynı mahiyeti taşıyan bir hususta izahat talebinde bulunulması halinde, komisyon tarafından oluşturulan sirküler veya özelgelere uygun olmak şartıyla Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatı tarafından da özelgeler verilebilir.

Sirküler ve vergi mahremiyetine ilişkin hükümler göz önünde bulundurulmak şartıyla özelgeler, **Gelir İdaresi Başkanlığınca internet ortamında yayımlanır.**

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

KATILMA PAYI

MÜKERRER MADDE - 413: BKZ İLGİLİ KANUN MADDESİ

ÖZEL KANUNLARDAKİ HÜKÜMLERİN SAKLI OLDUĞU

MADDE - 414: BKZ İLGİLİ KANUN MADDESİ

YETKİ

MÜKERRER MADDE - 414: BKZ İLGİLİ KANUN MADDESİ

KALDIRILAN HÜKÜMLER

MADDE - 415: BKZ İLGİLİ KANUN MADDESİ

- SON -

Sunumda 213 sayılı Kanunun uygulamada en çok kullanılan maddelerine yer verilmiş olup kullanım alanı kısıtlı olan maddeler sunuma alınmamıştır. Sunuma dahil olması önerilen maddeler ile tespit edilen hataların düzeltilebilmesi için www.linkedin.com/in/rizaceylan adresi ile iletişime geçebilirsiniz.

Faydalı olması dileğiyle.

Rıza CEYLAN